

SPIS TREŚCI

I. IDEE

1. Ignacy Lewandowski, Lukiana z Samosat traktat „Jak należy pisać historię” i jego znajomość w pismach dotyczących refleksji historiograficznej w dawnej Polsce	9
2. Andrea Mariani, Modelli di comportamento sociale nell'omiletica gesuita polacca Fra Societas Christiana e sarmatismo illuminato	21
3. Orest Krasiwski, Igor Lyubchik, Problems of research of Lemkos' national identity in historiography: political tendency and scientific assessments.....	47
4. Artur Kamczycki, Theodor Herzl: From Ahasverus to Baal Teshuva	61
5. Filip Kubiacyk, Racism and violence. The image of a colonised human in the eyes of Frantz Fanon and Enrique Dussel	83
6. Waldemar Szczerbiński, Od alienacji do akceptacji. Antysemityzm — antyjudajizm — antyżydowskość — antysyjonizm.....	95
7. Maciej Milczanowski, Polish attitude towards H1N1 pandemic and WHO's credibility in the context of bioterrorist threats	109
8. Grażyna Gajewska, Estetyka technociał.....	123
9. Sabina Jadowska, „A jakby tak zboczyć, to co?” Homoerotyzm męskich postaci literackich w wybranych utworach prozaików polskich.....	139
10. José Manuel López Gaseni, La traducción en el sistema literario vasco: El caso de la Literatura Infantil y Juvenil traducida a la lengua vasca.....	153
11. Tomasz Błaszczak, Filozofia egzystencjalna Alberta Camusa.....	167

II. LUDZIE I MIEJSCA

1. Agata Kluczek, Roma triumphans i Parthia capta na Łuku Septymianusa Sewera w Rzymie.....	185
2. Magdalena Maciudzińska-Kamczycka, Królewskie grobowce Hasmoneuszy w Modin. Wzorce grecko-rzymskie a sztuka żydowska w okresie drugiej świątyni.....	209
3. Michał Muraszko, Początki kościoła pod wezwaniem Krzyża Świętego w Gnieźnie.....	231
4. Jakub Bajer, Le Grand Tour du dernier élu de Pologne. Chez Madame Geoffrin (1753–1754).....	241
5. Katarzyna Ryszewska, Zbiory „archeologiczne” Konstantego Świdzińskiego	261
6. Sergiusz Leończyk, Migracja chłopów polskich z Królestwa Polskiego na Syberię po reformie agrarnej Piotra Stołypina	281
7. Maria Tomczak, Günter Grass — pisarz prowokujący.....	299

III. OBRAZ ANTYKU W ŚREDNIOWIECZU

1. Małgorzata Chudzikowska-Wołoszyn, Teodulfa z Orleanu (750/760–821) fascynacja klasykami. Refleksje na kanwie utworu „Versus contra iudices”	315
2. Maciej Abramowicz, Antyk w literaturze anglo-normandzkiej w XII wieku	333
3. Edward Skibiński, Antyk w „Kronice Polskiej” Anonima tzw. Galla i w „Translacji św. Mikołaja” tzw. mnicha z Lido jako problem badawczy	345
4. Leszek Słupecki, Hektor na Islandii. Historia trojańska w źródłach staroislandzkich, czyli o tym, jak Snorri Sturlson włączył Skandynawów do antycznego dziedzictwa	361
5. Lidia Grzybowska, To, co dawne jako to, co dobre, czyli o wartościowaniu antyku w polskich kazaniach późnego średniowiecza.....	389

IV. RECENZJE

1. Filip Kubiacyk, Między Scyllą władzy a Charybdą wiedzy, rec. książki: Mary Louise Pratt, Imperialne spojrzenie. Pisarstwo podróźnicze a transkultuacja, Wyd. Universitas, Kraków 2011	411
2. Filip Kubiacyk, W niewoli emocji?, rec. książki: Dominique Moisi, Geopolityka emocji. Jak kultury strachu, upokorzenia, nadziei przeobrażają świat, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012	422
3. Filip Kubiacyk, Między rozumieniem a interpretacją, albo historia Hiszpanii w oczach Francuza, rec. książki: Joseph Pérez, Entender la historia de España, La Esfera de los Libros, Madrid 2011.....	434

4. Andrea Mariani, Magnateria i duchowieństwo u progu Oświecenia. Między tradycyjnymi formami patronatu a pogłębianiem więzi klientalnych, rec. książki: Karolina Stojek-Sawicka, Duchowieństwo katolickie w życiu Radziwiłłów nieświeckich w XVIII wieku, Adam Marszałek, Wrocław 2011	449
5. Katarzyna Balbuza, Atlas personifikacji żeńskich, męskich i geograficznych na imperialnych monetach rzymskich, rec. książki: Franziska Schmidt-Dick, Typenatlas der römischen Reichsprägung von Augustus bis Aemilianus. Erster Band: Weibliche Darstellungen. (Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission 38 = Denkschriften der Philosophisch-Historische Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 309 = Numismatische Zeitschrift, herausgegeben von der Österreichischen Numismatischen Gesellschaft, 110), Wien 2002; Franziska Schmidt-Dick, Typenatlas der römischen Reichsprägung von Augustus bis Aemilianus. Zweiter Band: Geographische und männliche Darstellungen (Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission 55 = Denkschriften der Philosophisch-Historische Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 428), Wien 2011	454
6. Dariusz Szychala, W co wierzyli Prasłowianie, czyli manowce komparatystyki albo opowieść Jakuba Zieliny oparta na źródłach historycznych i etnograficznych, rec. książki: Jakub Zielina, Wierzenia Prasłowian, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2011	458
7. Lucyna Kostuch, Helleńska literatura i sztuka — dwie różne historie? rec. książki: Robin Osborne, The History Written on the Classical Greek Body, Cambridge University Press, Cambridge 2011	468
8. Lucyna Kostuch, O Hellenach i barbarzyńcach inaczej, rec. książki: Erich S. Gruen, Rethinking the Other in Antiquity, Princeton University Press, Princeton 2011	472
9. Edward Skibiński, Uwagi o polemikach. Na marginesie dyskusji nad pochodzeniem Anonima Galla, rec. książki: Jarosław Wenta, Kronika tzw. Galla. Historyczne (monastyczne i genealogiczne) oraz geograficzne konteksty powstania, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2011	477
10. Monika Owsiana, Szkic wart więcej niż kilka woluminów, rec. książki: Tonio Hölscher, Sztuka rzymska: język obrazowy jako system semantyczny, przeł. L. Olszewski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2011	488
11. Mariusz Ciesielski, Historia Greków, rec. książki: Sarah B. Pomeroy, Stanley M. Burstein, Walter Donlan, Jennifer Tolbert Roberts, Starożytna Grecja. Historia polityczna, społeczna i kulturalna, z ang. przeł. O. Dragouni, Książka i Wiedza, Warszawa 2010	498
12. Paulina Lampkowska, Powstrzymać skrytobójców i trucielei, rec. książki: Krzysztof Amielańczyk, Lex Cornelia de sicariis et veneficis. Ustawa Korneliusza Sulli przeciwko nożownikom i trucicielom 81 r. p.n.e., Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2011	502
13. Krzysztof Królczyk, Rzymska polityka dynastyczna w okresie w okresie dynastii julijsko-klaudyjskiej, rec. książki: Wojciech Boruch, Studies in the History of the Julio-Claudian Dynasty, Adam Marszałek, Toruń 2010	508
14. Sebastian Ruciński, Festina lente, rec. książki: Karol Kłodziński, Sekretarze ab epistulis i a libellis w kancelarii cesarzy od Augusta do Hadriana. Studium historyczno-prawne, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2011	512
15. Michał Duch, Pięćdziesiąt lat polskich badań archeologicznych w Novae, rec. książki: T. Derda, P. Dyczek, J. Kolendo (red.), Novae: Legionary Fortress and Late Antique Town, I: A Companion on the Study of Novae, Wydawnictwo Ośrodka Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej UW, Warsaw 2008 [2009]	518
V. REFLEKSJE	
1. Piotr Józwiak, Kontrolowana akcja rozlewania farby	529
VI. KOMUNIKATY	
1. Kajetan Jagodziński, Sprawozdanie z XVI Europejskiej Konferencji Majologicznej (European Maya Conference, EMC), Kopenhaga, 5–10.12. 2011	533

CONTENTS

I. IDEAS

1. Ignacy Lewandowski, Lucian of Samosata's (ca. 125–195) "How to write history" and its knowledge in historical methodology in Poland of the past centuries9
2. Andrea Mariani, Models of social behaviour in Polish Jesuit homiletics. Between the ideal of Christian community and enlightened Sarmatism21
3. Orest Krasiński, Igor Lyubchik, Problems of research of Lemkos' national identity in historiography: political tendency and scientific assessments.....47
4. Artur Kamczycki, Theodor Herzl: From Ahasverus to Baal Teshuva61
5. Filip Kubiacyk, Racism and violence. The image of a colonised human in the eyes of Frantz Fanon and Enrique Dussel83
6. Waldemar Szczerbiński, From alienation to acceptance. Anti-Semitism — anti-Judaism — anti-Jewishness — anti-Zionism95
7. Maciej Milczanowski, Polish attitude towards H1N1 pandemic and WHO's credibility in the context of bioterrorist threats 109
8. Grażyna Gajewska, The aesthetics of the techno-bodies 123
9. Sabina Jadowska, "And if things got perverted a little, what then?" Homoeroticism of male literary characters in selected works of Polish prose writers..... 139
10. José Manuel López Gaseni, Translation in the Basque literary framework: the case of children's and teenage literature translated into Basque..... 153
11. Tomasz Błaszczak, Existential philosophy of Albert Camus..... 167

II. PEOPLE AND PLACES

1. Agata Kluczek, Roma triumphans and Parthia capta on the arch of Septimius Severus in Rome..... 185
2. Magdalena Maciudzińska-Kamczycka, The Hasmonean royal tombs in Modi'in. The Greco-Roman patterns and Jewish art in the Second Temple period 209
3. Michał Muraszko, The beginnings of the Holy Cross church in Gniezno 231
4. Jakub Bajer, The Grand Tour of the last elect of Poland. At Madame Geoffrin's (1753–1754) 241
5. Katarzyna Ryszewska, The "archaeological" collection of Konstanty Świdziński..... 261
6. Sergiusz Leończyk, Migration of the Polish peasants from the Kingdom of Poland to Siberia after agrarian reform of Pyotr Stolypin 281
7. Maria Tomczyk, Günter Grass — a provocative writer..... 299

III. THE IMAGE OF ANTIQUITY IN THE MIDDLE AGES

1. Małgorzata Chudzikowska-Woloszyn, Theodulf of Orlean's (750/760–821) fascination with the Classics. Reflections based on "Versus contra iudices" 315
2. Maciej Abramowicz, Antiquity in the Anglo-Norman literature of the 12th century 333
3. Edward Skibiński, Antiquity in the "Polish Chronicle" of Anonymous so-called Gallus and in the "Translation of St. Nicholas" of the so-called monk of Lido as a research problem 345
4. Leszek Słupecki, Hector on Iceland — the Trojan story in Old Icelandic sources, or how Snorri Sturlson introduced Scandinavians in the antique heritage 361
5. Lidia Grzybowska, The old as the epitome of the good, or on the valuation of antiquity in Polish sermons of the late Middle Ages 389

IV. REVIEWS

1. Filip Kubiacyk, Between the Scylla of power and Charybdis of knowledge, review of: Mary Louise Pratt, *Imperialne spojrzenie. Pisarstwo podróżnicze a transkultuacja* [Imperial Eyes: Travel Writing and Transculturation], Wyd. Universitas, Cracow 2011 411
2. Filip Kubiacyk, Enslaved by emotion?, review of: D. Moisi, *Geopolityka emocji. Jak kultury strachu, upokorzenia, nadziei przeobrażają świat* [The Geopolitics of Emotion: How the Cultures of Fear, Humiliation and Hope are Reshaping the World], Wydawnictwo Naukowe PWN, Warsaw 2012 422
3. Filip Kubiacyk, Between understanding and interpretation, or the history of Spain in Frenchmen's eyes, review of: Joseph Pérez, *Entender la historia de España* [To comprehend the history of Spain], La Esfera de los Libros, Madrid 2011..... 434

4. Andrea Mariani, Aristocracy and clergy on the eve of the Enlightenment, review of: Karolina Stojek-Sawicka, Duchowienstwo katolickie w zyciu Radziwillów nieświeskich w XVIII wieku [Catholic clergy in the life of the house of Radziwiłł of Nieśwież], Adam Marszałek, Wrocław 2011	449
5. Katarzyna Balbuza, An atlas of female, male and geographic personifications on Roman imperial coins, review of: Franziska Schmidt-Dick, Typenatlas der römischen Reichsprägung von Augustus bis Aemilianus. Erster Band: Weibliche Darstellungen. (Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission 38 = Denkschriften der Philosophisch-Historische Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 309=Numismatische Zeitschrift, herausgegeben von der Österreichischen Numismatischen Gesellschaft, 110 [Atlas of types in Roman imperial coinage from Augustus to Aemilianus. Volume 1: Female Representations (Publications of the Numismatic Commission 38= Memoranda of the Philosophical-Historical Department, Austrian Academy of Sciences, 309=Numismatic Journal, published by the Austrian Numismatic Society, 110)]), Vienna 2002; Franziska Schmidt-Dick, Typenatlas der römischen Reichsprägung von Augustus bis Aemilianus. Zweiter Band: Geographische und männliche Darstellungen. (Veröffentlichungen der Numismatischen Kommission 55 = Denkschriften der Philosophisch-Historische Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 428) [Atlas of types in Roman imperial coinage from Augustus to Aemilianus. Volume 2: Geographical and Male Representations (Publications of the Numismatic Commission 55= Memoranda of the Philosophical-Historical Department, Austrian Academy of Sciences, 428)], Vienna 2011.....	454
6. Dariusz Spychała, What Pre-Slavs believed in, or the quagmire of comparative studies or Jakub Zielina's tale based on historical and ethnographic sources , review of: Jakub Zielina, Wierzenia Prasłowian [The Beliefs of Pre-Slavs], Wydawnictwo Petrus, Cracow 2011.....	458
7. Lucyna Kostuch, Hellenist literature and art — two disparate histories?, review of: Robin Osborne, The History Written on the Classical Greek Body, Cambridge University Press, Cambridge 2011	468
8. Lucyna Kostuch, A different take at the Hellenes and barbarians, review of: Erich S. Gruen, Rethinking the Other in Antiquity, Princeton University Press, Princeton 2011	468
9. Edward Skibiński, Remarks on polemics. On the margin of debate on the origins of Gallus Anonymus, review of: Jarosław Wenta, Kronika tzw. Galla. Historyczne (monastyczne i genealogiczne) oraz geograficzne konteksty powstania [Chronicle of the so-called Gallus. Historical (monastic and genealogical) and geographical contexts of its creation], Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2011	477
10. Monika Owsiana, Sketch worth more than several volumes, review of: Tonio Hölscher, Sztuka rzymska: język obrazowy jako system semantyczny [Roman Art: The language of images as a semantic system], translation, editing and preface by L. Olszewski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2011	488
11. Mariusz Ciesielski, History of the Greeks, review of: Sarah B. Pomeroy, Stanley M. Burstein, Walter Donlan, Jennifer Tolbert Roberts, Ancient Greece: A Political, Social and Cultural History, transl. by O. Dragouni, Książka i Wiedza, Warsaw 2010	498
12. Paulina Lampkowska, To stop the assassin and the poisoners, review of: Krzysztof Amielńczyk, Lex Cornelia de sicariis et veneficis. Ustawa Korneliusza Sulli przeciwko nożownikom i trucicielom 81 r. p.n.e. [Lex Cornelia de sicariis et veneficis. The law of Cornelius Sulla against knifers and poisoners 81 BC], Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2011	502
13. Krzysztof Królczyk, Roman dynastic policy during the Julio-Claudian era, review of: Wojciech Boruch, Studies in the History of the Julio-Claudian Dynasty, Adam Marszałek, Toruń 2010.....	508
14. Sebastian Ruciński, Festina lente, review of: Karol Kłodziński, Sekretarze ab epistulis i a libellis w kancelarii cesarzy od Augusta do Hadriana. Studium historyczno-prawne [The ab epistulis and a libellis clerks in the imperial chancery, from Augustus to Hadrian], Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2011.....	512
15. Michał Duch, Fifty years of Polish archaeological research in Novae, review of: T. Derda, P. Dyczek, J. Kolendo (red.), Novae : Legionary Fortress and Late Antique Town, I: A Companion on the Study of Novae, Warsaw, Wydawnictwo Ośrodka Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, 2008 [2009].....	518
V. REFLECTIONS	
1. Piotr Józwiak, Controlled action of paint spilling	529
VI. COMMUNIQUE	
1. Kajetan Jagodziński, Report from the 16 th European Maya Conference, EMC, Copenhagen, 5–10.12. 2011	533